

Årsmelding 2024

Fylkestingsgruppa Vestland SV

Bilete 1: Fylkestingsgruppa til Vestland SV. Frå venstre: Marianne Sæhle, Hege Lothe, Marthe Hammer, Åsmund Berthelsen og Alexander Papas (Foto: Sigrid Sandal)

2024 var fyrste heile året for fylkestingsgruppa til Vestland SV som tel 5 personer, Marthe Hammer, Åsmund Berthelsen, Marianne Sæhle, Alexander Papas og Hege Lothe.

Den styrande koalisjonen som SV er ein del av held framleis saman. Dette er Ap, Sp, MDG, V, KrF og SV. Samarbeidsplattforma som ein styrer på kan lesast her¹. SV sin representasjon i folkevalde organ, og i styrer, råd og utval er vist i Tabell 1 og **Tabell 2**.

Bilete 2: Samarbeidspartia sin pressekonferanse om fylkesbudsjettet for 2025 i november 2024.

Bilete 3: Marianne Sæhle og Åsmund Berthelsen i høvesvis framgrunn og bakgrunn, under fylkestinget i Førde i oktober 2024.

Politisk arbeid

I denne delen ønskjer fylkestingsgruppa å gjere greie for det politiske arbeidet som har gått føre seg i fylkesutvalet og dei fire hovudutvala, og ikkje minst i fylkestinget.

Hovudutval for opplæring og kompetanse

I utvalet er det eit tett samarbeid mellom samarbeidspartia, og føre kvart møte i hovudutvalet møtest partia og har i nesten alle saker drøfta seg fram til semje. SV har fått godt gjennomslag for sine syn i saker og har hatt ansvar for å fremje koalisjonen sitt syn og forslag i fleire. Som leiar er Åsmund ansvarleg for å planlegge møta og arbeidet i utvalet der også Marianne representerer SV. Før utvalsmøta har ein hatt ambisjon om å møte SV fraksjonen i utvalet, men dette har ikkje blitt gjennomført så godt som ein skulle ønska, av fleire grunnar. Viktige saker i opplæring har vore drøfta i fylkestingsgruppa.

Som leiar i utvalet har Åsmund vitja snart alle dei 43 skulane dette eller førre året, åleine eller saman med heile eller delar av utvalet. Ved skulebesøk får han sjå seg om på skulane, verte orientert om korleis det går - og får ein prat over bordet om utfordringane. Planen er å vitje dei resterande fire-fem skulane fyrste halvår i 2025.

Heilskapleg plan for tilbodsstruktur i vidaregåande skule 2025 - 2035

Tilbodsstrukturen har vore den store saka for opplæringsutvalet i 2024. I januar vedtok fylkesutvalet etter framlegg frå opplæringsutvalet; Mandat og prinsipp for framtidig tilbodsstruktur for vidaregåande opplæring. Her vart det mellom anna vedteke at fylkeskommunen skulle vidareføre den desentraliserte skulestrukturen og at elevane skulle ha

tilgang på eit variert opplærings- og linjetilbod i sine nærområde. Eit høyringsframlegg frå administrasjonen vart sendt på høyring i starten på april med frist for innspel i starten på mai. Det vart halde høyringsmøte i alle dei åtte inntaksregionane, og det kom inn over 700 høyringssvar. Framlegget frå administrasjonen vekte reaksjonar i fleire delar av fylket fordi fylkesdirektøren ville legge ned eit par skular og ta vekk viktige tilbod som ville svekke skulane over tid. Derfor var det viktig med ein grundig høyringsprosess, høyringsmøte og der leiar og medlemmer i utvalet hadde hatt møte med næringsliv og arbeidsliv i fleire delar av fylket.

Utvalet handsama saka i fleire møte, og det vart gjennomført forhandlingar der gruppeleiarar også var med. Siktemålet var eit vedtak som hadde brei støtte. Framstegspartiet var ikkje med i forhandlingane som braut saman då Høgre ikkje ville ha med ei endring av finansieringsmodellen, frå klassefinansiering til stykkprisfinansiering.

Det endelege vedtaket i fylkestinget 1.oktober samla støtte frå alle partia med unnatak av Høgre og Framstegspartiet. Ingen av skulane vart lagt ned, men Høyanger vart gjort om til ei avdeling av Førde vgs. Men det vart gjort endringar i tilboda ved ein del skular. Administrasjonen sine forslag om nedlegging av Fitjar vgs og viktige tilbod ved fleire skular vart avvist. Mellom anna ei sentralisering av kulturlinjer (musikk, dans og drama og kunst, design og arkitektur) til Bergen. Vidare vart forslag om å kutte vg 2 og vg3 studiespesialisering ved ein del skular også avvist. Det same vart forslag om å samle TAF-YSK –tilboda til berre ein skule.

Det som skilde det endelege resultatet frå administrasjonen sitt framlegg var ikkje summen på innsparingar, men investeringsplanen. Fleirtalet i fylkestinget ville bruke lengre tid på naudsynte investeringar og i ei anna rekkefølge Fleirtalet ville ha utbygging av yrkesfagtilbodet i Bergen, men ikkje ein stor, nye yrkesskule midt i sentrum. Utvalet skal utover i 2025 jobbe vidare med investeringsplanen for også å sikre at fagskulen i Bergen vert samla på ein plass.

Både prosess og resultat i saka vart godt motteke i heile fylket. Og det var i sterk kontrast til i Innlandet der det vart eit kraftig opprør på grunn av nedleggingar av skular.

Korleis det går framover med å halde oppe skular og viktige tilbod er det både økonomi og kva elevane vil velje som avgjer.

Tilbod, inntak og justering

Tilbodet for komande skuleår 2025/26 vart med eit par unnatak samrøystes vedteke i hovudutvalet i november 2024.

Neste stopp vert i samband med justeringa av tilbodet i april 2025. Dei to siste åra har ein treft bra med tilbodet i høve det ungdommane har søkt på.

Det har også vore brei semje om justeringa av tilbodet. Utlysinga av tilbod går noko utover den økonomiske ramma, medan justeringa må ligge innafor. Utvalet har fullmakt til å lyse ut tilbod og justere. Men går ein utover den økonomiske ramma i justeringa må saka handsamast i fylkesutvalet.

Også i samband med sjølv inntaket vert det gjort justeringar. For inneverande skuleår er det oppretta fire nye klassar. Alle søkjarar med ungdomsrett fekk tilbod i tråd med søknaden og til eit tilbod som ein hadde rett til.

I alt var det 22000 som søkte om plass i den vidaregåande skulen.

I samband med saka om tilbodsstruktur vart det særleg frå Høgre mykje fokus på tal ledige plassar, altså at klassane ikkje har 30 elevar på studieførebuande og 15 på yrkesfag. For å kunne tilby eit av dei tre programråda elevane søkjer på må fylkeskommunen ha ein overkapasitet. Fylkeskommunen må også ha ein viss overkapasitet for å møte eventuell nedlegging av private tilbod. Private skular har ikkje plikt til å ha eit tilbod. På dei mindre skulane er det umogleg å få 100 prosent oppfylling og fylkeskommunen godtek ei lågare oppfylling enn dei 85% som er sett som mål. Høgre gjorde framlegg om å redusere kapasiteten med 5 % eller 600 elevplassar. Det ville gjort at ein ikkje ville greie å tilby eit av dei tre programråda som elevane søkjer.

Hovudutvalet har med eit par unntak samrøystes vedteke tilbodet som vert lyst ut for skuleåret 2025/26. Nokre tilbod er med bakgrunn i tidlegare søkjartal vedteke å ta ut. Men dei er ikkje nedlagt for alltid – og kan takast opp att om det er interesse for det. kjem att.

Fullføringsreform og ny opplæringslov

Fullføringsreforma er i gang og ny opplæringslov er også sett i verk frå 1.8.25. Både reforma og ny lov stemmer godt med måla og tiltaka i templanen “Fornye og forbetre – auka gjennomføring” i Vestland. Handlingsprogrammet som er knytt til templanen vert rullert kvart år. Hovusatsingane inneverande år har vore å fornye og forbetre overgangane frå ungdomsskule til vidaregåande og å Vestland har vedteke å kople arbeider med reforma til handlingsprogrammet for templanen, Fornye og Forbetre – auka gjennomføring. Det er godt samsvar mellom reforma og mål og tiltak i templanen. Handlingsprogrammet knytt til templanen vert rullert kvart år i mars månad. For 2024 vart det prioritert å fornye og forbetre tilpassa opplæring og å fornye og forbetre overgangar i opplæringa. Når handlingsprogrammet skal reviderast i mars 25 vil inkluderingsprosjektet som det er løyvd midlar til i budsjettet stå sentralt. Kva kan opplæringssektoren gjere for å få fleire til å fullføre utdanning, kome i aktivitet og i arbeid. tildelt midlar ti Etter framlegg frå opplæringsutvalet er det vedteke å halde oppe produksjonsskulane i Bergen (Hyssingen) og Ulvik. Dette er viktig tiltak for å få ungdom inn att på sporet.

Ein teoretisk/akademisk skulekvardag frå 1.klasse

Kvalitetsmeldinga for skule er no lagt om til å vere rapportering gjennom året. Sektoren får meir jamleg greie på korleis det utviklar seg med å få resultat og analyse for ein del viktige parameter. Diverre peikar nokre pilar litt nedover både fullføring, fråvær og mobbing,. Dette er tendensar som gjeld heile landet og ein trur at pandemien og nedstenging kan vere ein av årsakene. Psykiske vanskar hjå elevane har ikkje auka det siste året i følgje UngData-undersøkinga. Men særleg UngData-undersøkingane har vist ein tendens til minkande trivsel og aukande psykiske vanskar sidan 2013. Vanskane kan forklarast med press og tilhøyrande stress. Og ein meir teoretisk/akademisk skulekvardag både i grunnskule og vidaregåande. Forskarar har påvist at tal timar i grunnskulen i dei praktisk-estetiske faga er halvert på eit par ti år - og elevane går mykje meir på skule. “Ein tiåring i dag har hatt to år mer undervisning enn det foreldrene hadde da de var ti år” (Djupedal, 2024) Den svært akademiske grunnskulen påverkar sjølv sagt elevane når dei over i vidaregåande og kan forklare også noko av det som skjer i vidaregåande med mistrivsel og stort fråvær. For vidaregåande er det med variert undervisning og fleire læringsarenaer svært viktig. Ei sak som ville ha auka stresset og presset var forslaget om å ta vekk oppflyttingsretten frå vg1 til vg2 på studieførebuande. Administrasjonen og Høgre foreslo det. Heldigvis vart det nedrøysta. Også fleirtalet ville gjere endringar slik at ein unngjekk dei svært små klassane.

Andre saker

Mobilbruk: Utvalet har drøfta mobilbruk i skulen der ein vil følge nasjonale retningsliner og utvikle reglar i eit samarbeid mellom leiing, tilsette – og elevane.

Fråver: Utvalet har også hatt fråversgrensa på dagsorden. Fleirtalet i utvalet er skeptiske til for låg grense og legg meiner det viktigaste er å finne årsaker til høgt fråver og støtte dei som slit mest med å gå på skulen, dei som vil og ikkje greier.

Nasjonalt senter for yrkesfag: Utvalet har jobba for å få dette til Vestland, men regjeringa landa til slutt på at det vert lagt til Molde i Møre og Romsdal.

Saker som kjem 2025

Det alt nemnde **inkluderingsprosjektet** vert ei viktig sak komande år. Utvalet startar med temasemiar om det på møte i februar. Vi ynskjer å sette fokus på det gode arbeidet for å auke gjennomføringa kring på skulane – og få meir kunnskap om bakgrunnen for at så mange ikkje gjennomfører og fell utanfor. Vi vil sette søkeljos på dei gode døme og spørje om kvifor nokon lukkast – og andre ikkje.

Finansieringsmodellen vert ei anna viktig sak. Det er lagt opp til å gjere endringar. Og ein kombimodell mellom å tildele midlar til tal klasser og noko til tal elevplassar. Ressursfordelingsmodellen mellom skulane kjem også på dagsorden.

Hovudutval for samferdsle og mobilitet

Bybanen

Fleirtallet i Bergen bystyre har sidan kommunevalet gjort det dei kan for å trenere og havarere bybanens vidare framdrift til Åsane, gjennom å skulle ha en ny bybaneutredning. Denne usikkerheita gjorde at det ikkje kom midlar til bybanen frå regjeringa i Nasjonal Transportplan. Når det heller ikkje vart noko fleirtal for Nasjonal Transportplan som sådan, lå vidare framdrift for bybanen i Bergen i det blå. Det største jordskjelvet som skjedde var likevel at fylkesdirektøren med fylkesordførarens velsigna hand samen med byrådsleiaren i Bergen gjennom sommaren hadde utarbeida ein alternativ trase for bybanen forbi Bryggen i Bergen. Dette var ikkje avklart med koalisjonen, ikkje i tråd med plattformen og var en svært svært krevjande sak for samarbeidet.

Gjennom hausten var det diskusjon med bystyregruppa, medlemsmøte i Bergen SV og fleire rundar i koalisjonen. Gjennom hausten endte samtlege parti i både bystyret og fylkesting på å stemme for å gjennomføre denne nye utredninga, men med ulike formuleringar knytt til premisser.

For SV var det viktig at bybanepartia sto samla, og i fylkestinget endte koalisjonen å stemme for denne nye utredninga med dei forbehold at gjeldande reguleringsplan ikkje opphevast, etter svært intense og krevjande forhandlingar. I SV har vi ikkje tru på denne nye traseen, og det er framleis mange skjær i skjøen før ein slik trase kan vere realistisk. SV har likevel gjennom heile bybanehandsaminga hatt som prinsipp at det viktigste er at bybanen vert bygd og kjem vidare. Slik også i denne saka, sjølv om det framleis er vår oppfatning at dette er ein

utsetting av bybanen til Åsane, og at det føyer seg inn i byrådet i Bergen sin havarering av bybanen til Åsane.

Kollektivtrafikken i Bergen fortset å auke og er nå tilbake på nivå over nivåa før koronaperioden. Det er framleis trafikkkaos i Bergensregionen, og derfor er det naudsynt med meir kollektivtrafikk, men også trafikkreduserande tiltak i byområdet.

Nullutslepp ferjeambod og Snøggbåtanbod

Diverre har regjeringa trenert gjennomføringa av det kanskje viktigaste tiltaket for å kutte klimagassutslepp i Vestland, nemleg å få lyst ut nullutslepp på snøggbåtsambandet Bergen-Nordfjord og Sogn. I høst kom regjeringa til og med med den slåande beskjeden at dei utsetter nullgassleppskravet frå 1.1.25, som lå til grunn som eit premiss for saka.

Derimot så vert det lyst ut nullutsleppambod på nye ferjeambod i gamle Sogn og Fjordane, og det er svært gledeleg at dette ser ut til å gå gjennom einstemmig. Det vil også kutte ein heil del klimagassutslepp.

Nye bussambod

Det er kontinuerlig arbeid med nye bussambod for fleire regionar. I 2024 er det Sunnfjord, Sogn og Sunnhordland. Ein har også førebudd innføring av bussomlegging for Askøy og endring for å møte auka kapasitet for ny nullutslepp Askøybåt.

Regional Transportplan – årleg rullering

Kvar år i juni vert Regional Transportplan rullert. Den avklarar kva for prosjekt som får investeringsmidlar på fylkesvegane.

Spørsmål stilt i utvalet og andre besøk og befaringar

Marthe har til utval for samferdsle stilt 21 spørsmål til utval for samferdsle og mobilitet. Dette er spørsmål om Sykkeltellingar i Fløyfjellstunnellen, om bruk av rød asfalt på sykkeldekk, om framdrift for sykkelvegen på Wergeland, om busstilbodet i Alvøen, om nedsatt fartsgrense mellom Ågotnes og Nautnes, om Kildn, om finansiering av bysyklane, om oversikt over samband som har avstått frå å krevje nullutslepp på ferjer og hurtigbåt, om trafikksikring på undergang på Askøy, om bruk av bompenger til planlegging og prosjektering av bybanen, om «Walk of fame», om nye båtruter i Florabassenget, om trafikkfall på Torget, om bybaneinformasjon på Kronstad, skoleveg Askøy – Hanøyvegen, om trafikkvekst i bomringen i 2019 – 2023, om Førdepakken, om rabattordningen i bomringen, om oppfølging av vintervedlikehald på sykkelveg i bergensområdet, sykkelveg i Kaigaten og oversikt på kapasiteten på dei ulike bussrutene i Bergensområdet siste par månadene.

Utvalet har vore på tur i Kvam, tatt kollektivtrafikk i Bergen, i Luster og Sogn og i Solund. Marthe og Åsmund har også vore på politikardag på Lutelandet og Bulandet og sett kvifor ein jobbar for Atløysambandet.

Hovudutval for næring

Det er fleire saksfelt som hovudutval for næring følgjer fast. Det eine er knytt til landbruket. Fylkeskommunen har siste åra gjeve støtte til eit prosjekt i som skal hjelpe bøndene over frå bås fjøsar til lausdrift. Prosjektet har hatt gode målbare resultat i Sogn og Fjordane og ynskje er å drive det for heile fylket. Dette prosjektet har SV og samarbeidspartia arbeidd godt for å sikre vidare løyving til.

Utvalet har handsama fleire planar for utbygging av vasskraft. SV er opptekne av naturvern, og ballanserer hensyn til naturen opp imot at vi ynskjer meir fornybar kraft. Desse høringane jobbar vi saman med våre lokale partilag eller naturvernmiljø for å stille dei rette krava når vi skal det, og seie ja til utbygging når vi bør det.

Næringsutvalet har fordelt mange midlar til næringsutvikling, dei fleste via Innovasjon Noreg og SIVA. Fylkeskommunen lyste ut pengar til ny berekraftig verdiskapning. Då kom det inn mange gode søknadar og SV var med på å ta initiativ til at vi fekk auka tildelingsmidlar, slik at endå fleire av dei beste søknadane fekk ei løyving.

Utvalet har også arbeidd med å få betre ladestruktur for tungtransport. Det vart sett av nokre ekstra pengar til dette formålet.

Utvalet handsamar mange planar. Vi har gjennom året jobba med temaplan landbruk, temaplan reiseliv, temaplan breiband og digitalisering, regional plan for fornybar energi, regional plan for innovasjon og næringsutvikling, samt melding om kystskogbruket. Beibanddekninga i Vestland ligg godt an, og i løpet av året fekk vi gjort den litt betre.

Hovudutval for kultur, idrett og inkludering

Det har vore og er framleis ein felles arbeidskultur i hovudutvalet, og dei aller fleste vedtaka er samrøystes. Stundom røyster me ulikt, og då har som oftast samarbeidspartia (Ap, Sp, SV, MDG, V, KrF og Pp) fleirtalet. SV har eigne fraksjonsmøte i forkant av møta i hovudutvalet, i tillegg til faste møte med representantane for samarbeidspartia.

Alexander Papas er SV sin representant i utvalet. Samarbeidspartia er samde om korleis me saman vil arbeide i utvalet, og korleis me vil setje retning for å nå dei måla som er nedfelte i samarbeidsplattforma for perioden 2023-2027.

Ei av dei viktigaste oppgåvene til utvalet, er å fordele midlar igjennom tilskotsordningar. Tilskotsordningane femnar breitt innanfor kultur, kulturformidling, kulturarv, kulturminne, museum, idrett, frivillighet, folkehelse, inkludering og integrering. Tilskotssaker er i det store og heile gjort godt greie for av administrasjonen i fylkeskommunen. I 2024 sat eit samrøystes hovudutval i gong ein prosess for å gjennomgå tilskotsordningane for å sjå korleis ein kan skape større og meir slagkraftige ordningar, men også gje større handlingsrom til å gjere reelle politiske prioriteringar i desse sakene. Dette skal følgjast opp igjennom fleire saker til politikarane i 2025.

I arbeidet med fylkesbudsjettet for 2025 har SV stått saman med samarbeidspartia om å sikre prisjustering av driftstilskota. SV har også arbeidd særleg for å sikre støtta til papirlause menneske, Robin Hood Huset og framdrift for nytt fellesmagasin for musea i Hordaland.

I 2024 signerte fylkeskommunen Fritidserklæringa, som seier at alle barn skal få delta jamleg i ein organisert fritidsaktivitet. I samband med dette fremja SV forslag om å greie ut korleis fylkeskommunen kan bidra til at fleire barn og unge får vera med på organiserte fritidsaktivitetar, og har bede administrasjonen komme med konkrete tiltak for å redusere den økonomiske lasten for deltaking.

Politikarane i dette hovudutvalet får ofte invitasjonar til ulike arrangement, møte og konferansar. SV sin representant har prøvd å vere med mykje, i tillegg til dei treffpunkta han sjølv tek initiativ til. Alexander Papas har mellom anna vore på Bergen Filharmoniske Orkester sin nyttårskonsert i Grieghallen, «Skjønneita og Udyret» i Åsane kulturhus, Teaterfestivalen i Fjaler, og delteke på møte med mellom anna dei skeive organisasjonane, DiMe Bergen og Sunnhordland Museum.

Fylkesutvalet

Koalisjonen er samde om ein rekke saker, men på nokre saker skil vi lag, spesielt gjeld dette fråsegn til kommunanes arealdel og fylkets nye arbeid knytt til kulturminne og anna regionalt planarbeid. Vi skil også lag på høyringar som gjeld naturvern, akvakultur og anna.

Men nokon gong klarer koalisjonen å halde saman på viktige saker, ein slik sak var Kommuneplanens arealdel (KPA) for Askøy, der ei fleirtal var tydeleg på ei kritisk høyringsvar til KILDN Cruisehamn som vil øydelegge natur- og friluftsområdet Eidsvika.

Tannhelse

Tannhelse ligg ikkje i eit eige utval, men til fylkesutvalet. Det betyr at alle saker som gjeld tannhelse enten kjem berre i fylkesutvalet eller også til fylkestinget.

Gjennom perioden og med SV sine gjennomslag for tannhelse i Stortinget har det vore SV sin strategi å sikre auka kapasitet og utvide den offentlege tannhelsetenesta. Derfor var vi veldig nægd med at vi i fylkestinget fekk til verksemdoverdraging på Studentsamskipnaden SAMAN sine tannhelsekontor i Solheimsviken. SV meiner at i staden for å sette tannhelsetenestene ut på anbod bør ein nytte dei nye unge vaksne pasientane til å utvide pasientgrunnlaget, tilsette fleire i tenesten og slik sikre rekruttering og stabilisering av tannhelsepersonell.

I budsjettet for 2024 vart det også vedteke å få gjennomført eit forprosjekt om samlokaliserte areal for Tannhelsetenesta sitt kompetansesenter på Årstad og Spesialistklinikken. Dette er tenester det offentlege har lukkast godt med å drive og som er attraktivt å jobbe for. Dei treng samlokaliserte areal, og dei kan verte finansiert med statlege tilskot. Derfor er det viktig å jobbe vidare med sikte på å få framlagt ein søknad for helsedirektoratet innan desember 2025.

I 2024 leverte SV framlegg til KS sitt tariffnotat med forslag på sentral lønsfastsetting, og fekk forhandla inn fleire gode formuleringa og forhandla ned potten til lokale forhandlingar. Diverre valde mange av partia som var med på dette forslaget å likevel stemme for lokale lønsforhandlingar og større pott på fylkesmøte i KS. I januar 2025 valde derfor Ap og SV å fremme vårt eige forslag om at ein ikkje ønsker sentrale forhandlingar m.m, for å tydeleg markere at det ikkje er einighet om dei lokale forhandlingane. Erfaringa frå dei tillitsvalde er at dette er byråkratisk og fungerer dårleg, og at ein derfor ber om sentrale forhandlingar.

Spørsmål

I fylkesutvalet har SV stilt spørsmål seriositetsbestemmingar for innkjøp av vedlikehaldstenester av heisar fordi Scanheis har vist seg å vere ein seriøs aktør. Vi har også stilt spørsmål om teknisk forprosjekt på fylkesveg 569 i samband med vindindustriprosjekt i Modalen, og om nytt bygg for tannhelsetenesta sitt kompetansesenter (TK Vestland).

Bilete 4: Marthe Hammer og Åsmund Berthelsen besøkte Atløy, Bulandet og Værlandet i august 2024.

Bilete 5: Marthe Hammer (SV) saman med fylkesvaraordføraren, leiar for Velferdstinget Vest, og styreleiar i Saman, i samband med fylkeskommunen overtok studenttannklinikken i Bergen.

Fylkestinget

Det har vore fire møte i fylkestinget i 2025. SV sine representantar har vore aktive i debattane og arbeid fram forslag i fleire saker igjennom året.

Revidert budsjett for 2024 og fylkesbudsjettet for 2025

Heile landet har lagt bak seg ein periode med prisstigning og hausten var prega av ein kommune og fylkeskommunen økonomi som potensielt gjekk kraftig i underskot. For fylkeskommunen er det spesielt kollektivsektoren som ikkje er i balanse, og der spesielt ferjedrifta går i underskot i eit omfang på over 150 millionar. I tillegg er det heller ikkje samsvar mellom inntekter og utgifter på kollektiv i Bergensområdet og Miljøløftet.

Allereie i tertialrapporten varsla fylkesdirektøren forslag om ekstraordinær auke i kollektivprisane for å forsøke å komme i balanse. For fyrste gong vart det derfor ekstraordinær auke i kollektivprisane i august 2025. Etter lengre tids forhandling var ein einig om så lenge ein har ein reiserabatten, som gir billegare enkeltbillett jo meir du reiser, så var det viktigast å skjerme dei faste reisande med periodekort og heller auke innslagspunktet på enkeltbilletten.

I forslag til budsjett var det derfor forslag om kutt i ferjedrifta og kraftig auke i prisane i kollektivsektoren. Gjennom nysalderinga frå regjeringa fekk ein reversert ferjekutta, og forslag om å redusere sonene i Bergensområdet, men framleis sto kraftige auker i kollektiv i by igjen. Fleirtalet meiner at ein bør kunne nytte post 66 midlar til å drifte kollektivsektoren, spesielt i ei tid der bybanen er utsatt og ein står i fare for å rasere tilbodet gjennom enten omfattande rutekutt og kraftig prisstigning, framfor å nedbetale på bompenggejeld. Dette vil ein derfor

jobbe vidare med i 2025 for å finne løysingar saman med byrådet i Bergen innanfor miljøløftets ramme.

I budsjettet vart det også lagt inn mindre oppstartsbevilgning til Atløysambandet, rassikring i Tokagjelet og rassikringsprosjektet mellom Austrepollen og Nordrepollen, medan Masfjordsambandet heldigvis må vente.

I budsjettet fekk ein også vidareført midlar til papirlause flyktningar, og reversert kutt i Robin Hood huset og gitt ein 20 års gave i tillegg.

På tannhelse fekk ein starta satsing på tannhelsetilbodet til eldre i tillegg til å vidareføre satsinga på rekrutteing og stabilisering.

Og på utdanning så er ein lojal til vedtak i tilbodsstrukturen og tar inn dei innsparingane som fleirtalskoalisjonen var samde om, men kutter generelle nedtrekk.

Som gjort greie for under utval for samferdsle og mobilitet var bybanesaka i diskusjon og spel heilt inn til siste minutt før fylkestingets vedtak 1. oktober.

Etter at hovudutval for opplæring og kompetanse hadde arbeid med saka frå våren og utpå hausten, blei den heilskaplege tilbodsstrukturen for den vidaregåande skulen i Vestland vedteke i fylkestinget i oktober 2024.

Spørsmålet om fusjon mellom SFE og Eviny

Då Sogn og Fjordane fylke skulle bli slått saman med Hordaland fylke i 2019 eigde fylket ein større aksjepost i SFE, Sogn og Fjordane Energi. Denne eigarskapen vart då organisert i eit eigarselskap som heiter SF Holding. Der har det nye Vestland fylke ein aksjepost i tillegg til alle dei gamle kommunane i Sogn og Fjordane. Vestland fylke har over 50% av stemmene i SF Holding. Dei to store eigarane i SFE er såleis SF Holding og Eviny. På førsommaren kom det varsel frå Eviny at dei yngste å fusjonere SFE og Eviny. Det vart eit hektisk arbeid med saka gjennom heile hausten. Der både SF Holding laga ei utgreiing og SFE laga ei utgreiing. Etter at desse vart framlagde rådde både styret i SF Holding og styret i SFE imot fusjon.

Denne saka vart fyrst ei referatsak på fylkestinget i oktober, då Hege Lothe tok ordet på vegne av SV og stilte både kritiske spørsmål ved fusjonsplanane og framholdt at Vestland fylke vil vere best tent med, og tene mest pengar på, at SFE held fram som eige selskap. Saka kom til endeleg handsaming i fylkesutvalet og i fylkestinget i desember.

I dei andre partia var det tydeleg å sjå at mange frå gamle Hordaland hadde sansen for ein fusjon, medan SV var eitt av dei partia som var tydelegast imot fusjon.

SV peika på at SFE kunne utvikle seg betre som selskap på eiga hand, skape større verdiar for eigarane sine, følgde ynskja frå dei tilsette og halde fram den lokale forankringa, arbeidsplassane og verdiskapninga i Sogn og Fjordane. Den største verdien som SFE har i dag er at dei har fleire konsesjonsklare prosjekt som er klare til utbygging. Dette vil vere viktig både for det grøne skiftet, og for å gje viktige verdiar til eigarane. Hege Lothe arbeidde mest med saka i fylkestingsgruppa og argumenterte både i media og frå talarstolen, og saman med Marthe Hammer i dialog med dei andre partia.

Det klare rådet frå alle eigarkommunane i Sogn og Fjordane var at SFE skulle halde fram som eige selskap, og det var også det som vart resultatet. Til sist var det berre FrP som ville gå for fusjon, og aller helst selje alle kraftverdiene. Det er likevel venta at saka vil kome igjen, og då er det viktig at SV held fram sitt arbeid med saka.

Fråsegner, interpellasjonar og skriftlege spørsmål

Fylkestingsgruppa fremja fråsegn, sendt inn interpellasjonar og stilt skriftlege spørsmål i alle møta i fylkestinget i 2024.

I marstinget fremja gruppa ei fråsegn, to interpellasjonar og stilte fleire skriftlege spørsmål. Alexander Papas sin interpellasjon om kamp og tiltak mot negativ sosial kontroll, blei samrøystes vedteken i fylkestinget. Han stilte også spørsmål om fylkeskommunen sin innkjøpspraksis, og fremja ei fråsegn om nei til innkjøp frå okkupert land som blei vedteken. Marthe Hammer sin interpellasjon om pilotprosjekt om kjeveortopedi i fylkeskommunal regi blei også vedteken.

I juni stilte Marthe stilte skriftleg spørsmål om Christi Krybbe Skoler i Bergen og kulturarv.

I oktober hadde Marthe Hammer hadde ein interpellasjon om turistskatt som blei vedteken av fylkestinget. Marianne Sæhle stilte skriftleg spørsmål om opplæringstilbodet til mindreårige flyktingar (15-18 år). Alexander Papas stilte spørsmål ved refusjonspraksis når unge vaksne blir viste til private tannklinikkar pga. manglande kapasitet i den offentlege tannhelsetenesta.

I desembertinget stilte Alexander Papas spørsmål om busetting av flyktingar, og kva fylkesordføraren synest om at kommunar seier nei til å busetja flyktingar pga. dårleg kommuneøkonomi.

Organisatorisk

Marthe Hammer er i praksis frikjøpt på heiltid frå fylkeskommunen, med sine 85% frikjøpt, dette som ein direkte konsekvens av vervet som medlem av fylkesutvalet (50%) og gruppeleiar (35%). I er Åsmund Berthelsen frikjøpt som leiar i utval for opplæring og kompetanse (70%). Fylkeslaget har dermed to frikjøpte heiltidspolitkarar i fylkeskommunen.

Bilete 6: Fylkestinget i Ulvik i juni 2024 med 1. vara Symphorien Pombe (Foto: Sigrid Sandal)

På kontoret i Bergen har vi fylkessekretær Aslak Owren og organisasjonskonsulent Sigrid Sandal. Hausten 2024 gjekk Aslak ut i pappapermisjon og Sigrid har derfor vikariert som fylkessekretær og var også med på gruppemøte og deler av dag 1 av fylkestinget i Sunnfjord. Vi vil takke for all hjelp som vi har fått til fylkestingsgruppa og gler oss til vidare samarbeid.

Fylkestingsgruppa i media

Fylkestingsgruppa forsøker å vere aktiv og synleg i media, både tradisjonelle media, radio, TV og aviser, og i sosial media. Vi forsøker også å stille på demonstrasjonar og arrangement når vi vert invitert, og synleggjere SV i saker som er viktige for folk. Vi har også i året som har gått tatt fleire kaffekoppar med aktuelle personar, utan at det nødvendigvis vert ein post på facebook eller eit medieoppslag, men som er viktig for å få auka kunnskap, breie ut nettverk og få fleire innspel og kontaktar.

Uttrekk frå Retriever ligg som vedlegg til årsmeldinga for dei fem faste representantane. Denne viser primært medieutspel med utgangspunkt i redaksjonar som har kontor her i Vestland.

Marthe Hammer: Omtalt i 325 saker.

Åsmund Berthelsen: Omtalt i 184 saker.

Marianne Sæhle: Omtalt i 59 saker.

Alexander Papas: Omtalt i 56 saker.

Hege Lothe: Omtalt i 135 saker.

Tabell 1: SV i folkevalde organ i Vestland 2023 - 2027

Fylkestinget:

Representant – Marthe Hammer (Bergen)

Representant – Åsmund Berthelsen (Sunnfjord)

Representant – Marianne Sæhle (Bergen)

Representant – Alexander Papas (Bergen/Stord)

Representant – Hege Lothe (Gloppen)

vara – Symphorien Pombe (Øygarden)

vara – Anne Skaar (Sogndal)

vara – Asle Olsen (Bjørnafjorden)

vara – Tone Mjelde (Osterøy)

vara – Gaute Losnegård (Askvoll)

vara – Mari Svartveit Hansen (Ullensvang)

vara – Rafael Cobo Garrido (Askøy)

vara – Hlin-Såga Brosvik Kyrkjeøy (Bergen)

Utval for samferdsle og mobilitet:

Representant - Marthe Hammer

vara – Asle Olsen

vara – Gaute Losnegård

vara – Augusta Moen Opsahl

Utval for opplæring og kompetanse:

Representant – Åsmund Berthelsen (leiar)

Representant – Marianne Sæhle

vara – Rafael Cobo

vara – Hlin-Såga Brosvik Kyrkjeøy

vara – Åge Rosnes

vara – Torunn Olsnes

Utval for kultur, idrett og inkludering

Fylkesutvalet, finansutvalet, planutvalet, fylkesvalstyret, valnemd:

Representant – Marthe Hammer

vara – Åsmund Berthelsen

vara – Marianne Sæhle

vara – Alexander Papas

Representant – Alexander Papas

vara – Symphorien Pombe

vara – Anne Skaar

vara – Tone Mjelde

Utval for næring:

Representant – Hege Lothe

vara – Mari Svartveit Hansen

vara – Steinar Øydvin

vara – Vivian Midtbø

Tabell 2: SV i styrer, råd og utval i perioden 2023 - 2027

Baroniet i Rosendal/Den Weis-Rosenkroneske Stiftelse – Styret: Medlem: Silje Nordtvedt Olsen

Stiftelsen Bymuseet i Bergen - Styret Varamedlem: Marianne Sæhle

Stiftinga Kystkultur no! - Styret Medlem: Symphorien Pombe

Stiftelsen Museum Vest – Styret Medlem: Rafael Cobo

Utsending til KS landsting: Marthe Hammer

Vara: Åsmund Berthelsen, Marianne Sæhle, Alexander Papas

Stiftinga Nynorsk Kultursentrum – Rådsmedlem: Hege Lothe (er rådsordfører)

Stiftinga Røde Kors United World College – Rådet: Representant: Åsmund Berthelsen (leiar i hovudutval for opplæring og kompetanse)

Landsamanslutninga av nynorskommunar (LNK) – Utsending: Alexander Papa

Distriktsprogramrådet for Vestland Medlem: Alexander Papas

Forum Nye Bergensbanen – Arbeidsutvalet Varamedlem: Marthe Hammer

Samarbeidande kraftfylke – Utsending til årsmøte: Marthe Hammer

Vestland vassregion: Varamedlem: Hege Lothe

Bybanen AS – Styret Medlem: Marianne Sæhle

Interesseselskapet Fjordvegen Rv 13 IKS – Styret Medlem: Marthe Hammer

Teater Vestland AS – Styret Medlem: Hanna Bergljot Oftedal

NDLA: Representantskapet Medlem: Åsmund Berthelsen (leiar i hovudutval for opplæring og kompetanse)

VIGO IKS Representantskapet Medlem: Åsmund Berthelsen (leiar i hovudutval for opplæring og kompetanse)

Bergen Kjøtt AS – Styret Medlem: Marthe Hammer

Skrivekunstakademiet – Styret Varamedlem: Hege Lothe

Grieghallen IKS Representantskapet Medlem: Marthe Hammer

Verdsarvrådet for verdsarvstaden Bryggen: Medlem: Marthe Hammer

Yrkesopplæringsnemda: Varamedlem: Hege Lothe

Ålfotbreen verneområdestyre: Åsmund Berthelsen kandidat 1

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre: Styremedlem Hege Lothe

Fagskulen i Vestland Styret: Varamedlem: Hege Lothe

Trafikktryggingsutvalet: Medlem: Marthe Hammer

Vara: Asle Olsen, Gaute Losnegård, Augusta Moen Opsahl (same som i utval for samferdsle)

Administrasjonsutvalet: Marianne Sæhle

Vara: Åsmund Berthelsen, Marthe Hammer, Alexander Papas

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne: 5. Varamedlem: Mari Svartveit Hansen

Klagenemda: Nestleiar: Torunn Olsnes

Varamedlemmer: Gaute Losnegard, Tone Mjelde, Asle Olsen

(Fylkeseldrerådet: Kjellbjørg Lunde, vald inn for LOP vara: Åge Rosnes)

Regionalt bustadforum: Marthe Hammer, leiar (Ikkje gjort nyval enno)